

Bilaga 3. Synpunkter och forumbeslut, PEFC SWE 002 Skogsstandard

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Forumets diskussioner och beslut
20	Billerud-Korsnäs	2.1 Mer information	Är det inte dumt att hänvisa till Regelrätt Skogsbruk som kräver inloggning? Alla kommer därmed inte åt det.	<i>Forum: Bör kvarstå (paraplyer tillhandahåller inloggning)</i>
117	Sv. trädbränslef.	2.1 Mer information	Information om aktuell lagstiftning inom skogsbruket och råd om skötsel kan erhållas via webbtjänsterna ”Regelrätt Skogsbruk” och rkrattsbaser.gov.se respektive ”Kunskap Direkt”.	<i>Forumet tillstyrkte</i>
118	Sv. trädbränslef.	2.1 Mer information	Byt namn till "Hjälpmedel" (el "verktyg", "resurser")	<i>Kanske finns ännu bättre begrepp? Forumet tillstyrkte översyn av rubriken</i>
66	EC Skog	3. Skogskötsel-standard ingress	Gamla texten bättre? Skogsbruket skall bedrivas aktivt och uthålligt. Med uthålligt avses ett långsiktigt brukande med syfte att bevara eller förstärka fastighetens tillgångar... ”Branschpraxis” kan vara sämre än PEFC- standarden!	<i>Forumet beslutade att ta tillbaka: "Med uthålligt skogsbruk avses ett långsiktigt brukande med syfte att bevara eller förstärka fastighetens tillgångar i form av skogsproduktion, naturvärden och sociala värden" isf tredje meningen i utkastet</i>
65	Skogssällskapet	3.1 samt bilaga 1.	Som en konsekvens av ovanstående bör kraven på skogsägarens mål skärpas jämfört med hur de är skrivna i bilagan. Upprättande av mål bör föras in som ytterligare en punkt under 3.1 Skogsbruksplan . (I den bästa av världar upprättas ju målen först och skogsbruksplanen anpassas efter dem men vi är väl inte helt framme där ännu.) Förslag: "Skogsägaren ska upprätta konkreta mål för skogstillstånd, avkastning och naturvård."	<i>Delvis nytt förslag. Forum: ingen åtgärd</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
67	EC Skog	3.1 Skogsbruksplan	Kvalitetskrav på planer och regler för kvalitetssäkring av planproduktionen saknas! Ohållbart, när standarden senare anvisar till skötsel enligt förslag i plan! Här saknas ansvarsfördelningen mellan planproducent och planläggare, från 001 8.1 i TD III. Detta skall även kompletteras med kompetenskrav på planläggarna, i sociala standarden. kräv omfattande omarbetning!	<u>Har fallit bort från standarden; bör återinföras</u> <u>Forumet tillstyrkte och remitterade frågan om skogsbruksplaners kvalitetssäkring, ansvarsfördelning och kompetenskrav till arbetsgruppen för produktion och miljö förstärkt med Bernt Söderberg</u>
8	Pancert	3.1.2	kartöversikt som redovisar	<u>Forumet tillstyrkte</u>
21	Billerud-Korsnäs	3.1.2	Tag bort sista ordet: För markinnehav mindre än 20 ha ska en kartöversikt redovisa nyckelbiotoper, objekt med naturvärden och forn-/kulturlämningar registrerade av Skogsstyrelsen finnas .	<u>Forumet tillstyrkte</u>
142	Henrik Lindespång	3.1.2	För markinnehav < 20 ha. Varför behövs inte övriga registrerade viktiga områden vara med? Vattenskyddsomr, N2000, av Riksintresse? Tydliggör krav på naturvärdesbedömning. (görs mycket sällan på dessa fastigheter)	<u>Forum: Ingen åtgärd</u>
85	EC Skog	3.10	Lagkrav	<u>Forum: ingen åtgärd</u>
86	EC Skog	3.10.1	revisionskriterier saknas?	<u>Forum: ingen åtgärd</u>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
87	EC Skog	3.10.2	Lagkrav	<i>Forum: ingen åtgärd</i>
18	Sekretariat	3.11 omvandling av skogsmark	Int standarden (PEFC ST 1003:2010 SFM) kräver att fler faktorer listas: Conversion of forests to other types of land use, including conversion of primary forests to forest plantations, shall not occur unless in justified circumstances where the conversion:a) is in compliance with national and regional policy and legislation relevant for land use and forest management and is a result of national or regional land-use planning governed by a governmental or other official authority including consultation with materially and directly interested persons and organisations; and b) entails a small proportion of forest type; andc) does not have negative impacts on threatened (including vulnerable, rare or endangered) forest ecosystems, culturally and socially significant areas, important habitats of threatened species or other protected areas; andd) makes a contribution to long-term conservation, economic, and social benefits.	<i><u>Sekretariatets förslag: översätt/anpassa kraven och lägg till dem till 3.11</u></i> <i><u>Forumet tillstyrkte ändringen men formuleringarna bör göras med försiktighet. Möjligen kan formuleringarna från TD III tas tillbaka. (CR ställer upp som formuleringsbollplank)</u></i>
88	EC Skog	3.11.1	Lagkrav! Gäller redan!! PEFC bör inte förhindra omföring till annat ägoslag, enligt gällande lag.	<i><u>Måste vara med i enlighet med int. PEFC-regler</u></i> <i><u>Se ovan</u></i>
89	EC Skog	3.12	ersätt kriterierna med krav på viltförvaltningsplan!?	<i><u>Forumet beslutade att viltfrågorna ska hanteras av särskilt utsedd grupp</u></i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
115	Jägarförbundet	3.12	<p>3.12 Vilt Förbundet kan omöjligt acceptera någon annan punkt än 3.12.2 med nuvarande skrivningar.</p> <p>All forskning visar att mängden foder är viktigare för mängden skador än klövviltstätheten. Vill man minska skadorna effektivt bör man både skapa foder och anpassa viltstammarna. Ska man bara göra en sak så bör man skapa mer foder för att uppnå störst effektivitet.</p> <p>Den nya älgförvaltningen ska vara ekosystembaserad. Det innebär att både älgstammen och fodret ska förvaltas aktivt. Att bara skjuta fler eller färre älgar beroende på skadebilden har vi gjort sedan 70-talet. Det är varken en ekosystembaserad förvaltning eller nytt.</p>	<p><u>Förslag</u></p> <p><u>Hantering enligt ovan</u></p>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
116	Jägarförbundet	3.12 forts.	<p>Det enda sättet att få acceptans för förvaltningen är om både jägarna och skogsägarna visar sin vilja att kompromissa genom att samtidigt reglera älgstammen och aktivt skapa foder. Jägarna kommer inte acceptera att ensidigt skjuta ned älgstammen.</p> <p>Det är missvisande att hävda att balansen foder-vilt är rätt när ”det är möjligt att föryngra skogsmarken med lämpligt trädslag”. Om skogsägarna valde att genomgående bedriva ett ståndortsanpassat skogsbruk med inhemska trädslag hade vi inte haft dagens problem. Vidare hade det gynnat den biologiska mångfalden. Därmed bör det med självklart uttryckas som en stark ambition inom en miljöcertifiering.</p> <p>All befintlig forskning visar att skogsskötseln är vad som begränsar trädbildningen för RASE. Oavsett om rekryteringen är god i ungskogsfasen så blir rönn, sälg och ek inte trädbildande i en modern produktionsskog om man inte ser till att hålla det frihugget runt dem under hela omloppstiden. Istället för att felaktigt antyda att klövviltet begränsar RASE bör certifieringen uttrycka att det är viktigt att frihugga runt RASE efter ungskogsfasen och att inte ta bort dem vid underröjning inför gallring och slutavverkning.</p>	<p><i>Förslag</i></p> <p><i>Hantering enligt ovan</i></p>
30	Billerud-Korsnäs	3.12.3	<p>Och om det inte funkar med jaktuttag, hur ska det då regleras (i andra hand...)? Förslag: Om klövviltpopulationen inte är i balans med betes fodertillgången och skadenivåerna är för höga ska detta i första hand regleras med ett ökat jaktuttag.</p>	<p><i>Hantering enligt ovan</i></p>
90	EC Skog	3.13.1	<p>lagkrav! Koppling till renskötselplanerna?</p>	<p><i>Forum: Renskötselplaner ej offentliga, ingen åtgärd</i></p>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
31	Billerud-Korsnäs	3.13.2	Stryk ordet <i>onödigtvis</i> i sista punkten: Särskild hänsyn vid avverkning ska tas till flyttleder, uppsamlingsområden och rastbeten så att deras funktion inte onödigtvis försämras.	<i>Forum: ingen åtgärd</i>
124	Svenska kyrkan	3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Skiljer ej på stor/liten markägare i planering & dokumentation för <ul style="list-style-type: none"> – Gödsling – Dikesrensning – Avverkningsberäkning Behöver hitta lämplig formulering till större skogsägare, dokumentation och tidsplanering. Möjligen kan tillägg göras i ordlistans beskrivning av skogsbruksplan att det kan vara olika tidsintervall och olika register.	<i>Forum: Utveckla begreppet <u>skogsbruksplan i ordlistan med tidsintervall mm</u></i>
55	Holmen	3.2 mfl	Behöver hitta lämplig formulering till större skogsägare, dokumentation och tidsplanering. Möjligen kan tillägg göras i ordlistans beskrivning av skogsbruksplan att det kan vara olika tidsintervall och olika register.	<i>Se ovan</i>
68	EC Skog	3.2 Skogsmarkens produktionsförmåga	Är rubriken rätt? Innehållet bör väl omfatta även skötselåtgärder? Vart tog ståndortsanpassningen vägen? Skogsbruket ska ge en uthållig avkastning , enl. 001!	<i>Forum: ta tillbaka text om uthålligt skogsbruk från TD III</i>
69	EC Skog	3.2.1	SKÖTSELRÅD! Inte standardtext. Kriterierna finns i 5.8. Formulera adekvata kriterier för produktionsförmågan, eller slopa 3.2	<i>Forum: Överväg text från TD III</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
70	EC Skog	3.2.2	3.2.2-4 till 3.1	<i><u>Forum: Ingår i det vidare arbetet med skogsbruksplan (produktion och miljö + BS)</u></i>
143	Henrik Lindespång	3.2.2	Omformulera: Det är ju inte dikessystemet som ska styra. Det är skogshälsotillståndet. Förslag: Avdelningar med behov av rensning av äldre dikessystem ska vara markerade i skogsbruksplanen. Förstår egentligen inte varför detta ska vara ett särskilt krav. Det är en självklarhet för en bra planläggare i en bra plan.	<i><u>Forum: Återremitteras till produktion och miljö</u></i>
63	Skogssällskapet	3.2.4	Uthållig avverkningsnivå bör inte begränsas till årlig. Räcker att det står uthållig nivå. Formuleringen bör inte heller begränsa dokumentationen till skogsbruksplanen. Förslag: Det räcker med "Uthållig avverkningsnivå ska beräknas och dokumenteras".	<i><u>Forum: Ska vara årlig enligt PEFC:s metastandard, i praktiken inget problem</u></i>
110	Jägarförbundet	3.3 Föryngring	3.3 Föryngring Förbundet anser att självföryngring med självklarhet bör lyftas fram som en önskvärd föryngringsmetod när förhållandena så medger, dels för att bättre efterlikna en naturlig succession dels för att minska viltskadorna. Samtidigt vänder sig förbundet mot betoningen på att använda förädlad material. En ökad tillväxt kan vara önskvärd ur ett klimatperspektiv, men samtidigt leda till oönskad utarmning av den genetiska mångfalden och införande av främmande genotyper. Vilken väg man vill gå bör vara upp till skogsägaren att bedöma.	<i><u>Forum: Nämna naturlig föryngring som egen punkt eller i ingress (produktion och miljö).</u></i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Forumets diskussioner och beslut
71	EC Skog	3.3. föryngring	Förutsättningar för en lönsam skogsproduktion skapas genom att tillförlitliga föryngringsmetoder användas.	<i>Forum: ingen åtgärd</i>
22	Billerud-Korsnäs	3.3.1	Ändra meningen så att det viktigaste står först: Plant- och frömaterial ska anpassas till ståndorten och ha dokumenterad härkomst.	<i>Forum: förslaget tillstyrks</i>
15	Björn Nilsson, Intertek	3.3.2	jag anser inte +/- 5år skulle behöva dokumenteras i planen, utan att det ist skulle duga med en muntlig motivering på begäran.	<i>Forum: förslaget tillstyrks</i>
144	Henrik Lindespång	3.3.2	Ska vi verkligen behöva ta upp fler lagkrav i standarden? Vi ska ju följa lagen ändå.	<i>Forum: ingen åtgärd (certifieringskritiska lagar återges i standarden)</i>
111	Jägarförbundet	3.3.3	Markberedning är ofta nödvändig för att säkerställa en godtagbar föryngring. Samtidigt skadas fältskiktet, och exempelvis bärris missgynnas. Det bör därmed med självklarhet framgå att markberedning inte bör genomföras med större omfattning än nödvändigt. Förbundet föreslår att nuvarande mening kompletteras enligt följande: 3.3.3 Markberedning ska utföras vid behov, men bör inte vara mer omfattande till areal eller djup än nödvändigt. Fläckvis markberedning är normalt att föredra ur ett miljöperspektiv.	<i>Forumet antog första delen av tillägget: 3.3.3 Markberedning ska utföras vid behov, men bör inte vara mer omfattande till areal eller djup än nödvändigt.</i>
145	Henrik Lindespång	3.3.3	Förslag: Lämplig markberedning.... "..ska.." kommer att ge många avvikelser. Känns inte genomtänkt. Hög risk för fortsatt dålig forn-och kulturhänsyn med hårdare lagreglering som följd.	<i>Forumet: ingen åtgärd</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
72	EC Skog	3.3.5	Miljökonsekvensbeskrivning och beslut från PEFC inväntades i TD III. Finns dessa nu?	<i>Svar: Nej internationella PEFC tillåter tills vidare inte GMO vilket måste framgå av nationell standard</i>
23	Billerud-Korsnäs	3.4.1	Vilka mallar anses vara "befintliga"? Är t ex bolagens egna röjningsprogram godkända mallar?	<i>Synpunkt under forumdiskussionen att det är upprättande av mallar som bör vara ett standardkrav. Forumet gav uppdrag till produktion och miljö att göra ingressen till nytt kravelement och flytta text om mallar till ingressen.</i>
73	EC Skog	3.4.1	Ej reviderbart om man inte anger vems skötselmallar.	<i>Se ovan</i>
126	Svenska kyrkan	3.4.1	Befintliga skötselmallar.. Det upplevs låst och svårt att ta till egna idéer och utveckling. Kan vi byta befintlig mot lämplig? Då får vi med att de ska vara lämpliga för skogsägarens mål men ändå ha någon struktur. Förslag: Lämpliga skötselmallar ska användas	<i>Se ovan</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
64	Skogssällskapet	3.4.1 och 3.4.2	<p>Skogsägaren bör ges en större frihet att sköta skogen efter de mål han i enlighet med standarden ska sätta upp. Att fastslå att skogen ska skötas enligt befintliga mallar och enligt i planen föreslagna åtgärder anser vi går emot modern, målinriktad skogsskötsel. Skogen ska skötas efter skogsägarens mål och åtgärdsförslag i planen är just en enskild planläggares förslag utan hänsyn till långsiktiga övergripande mål och kan i vissa fall vara direkt felaktiga. För att upprätthålla handlingsfrihet och anpassning av åtgärderna till markägaren syfte och mål måste båda dessa punkter göras betydligt friare. Förslag: "Skogen ska skötas i enlighet med fastställda mål."</p>	<i>Forum: förordas ej</i>
24	Billerud-Korsnäs	3.4.2	<p>Skrivningen "<i>Utebliven åtgärd ska motiveras i skogsbruksplanen</i>" leder endast till administration. Går det att ändra kravtexten så att kravet på att gallra kvartstår utan att det tillkommer administration föra tt verifiera det? Kan vi nöja oss med en muntlig förklaring från skogägaren om det är så att hen inte gallrat i tid?</p> <p>Vidare står det först att "<i>Gallringsskogar (G1 och G2) ska skötas enligt...</i>". Därefter kan man läsa att "<i>åtgärden bör genomföras +/- 5 år</i>". Innebär det att det är OK att den genomförs +/- 10 år också? Med denna skrivelse blir kravet svårt att verifiera. Överväg att använda <u>ska</u> även då det gäller tidskravet. Förslag: Gallringsskogar (G1 och G2) ska skötas enligt åtgärdsförslag och åtgärdsdagar i skogsbruksplaner eller motsvarande skötselplaner/avverkningsberäkningar. Åtgärder bör genomföras +/- 5 år från föreslagen tidpunkt. Utebliven åtgärd ska motiveras i skogsbruksplanen.</p>	<i>Forum: förslaget tillstyrktes (se punkt 15)</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
74	EC Skog	3.4.2	Saknas kriterier som säkerställer att standarden följs i planens förslag!	<i><u>Forumet tillstyrkte och remitterade frågan om skogsbruksplaner till arbetsgruppen för produktion och miljö (med BS)</u></i>
125	Svenska kyrkan	3.4.2	Revidera avvikelser mot plan via intervju istf dokumentationskrav. Stryk dokumentationskrav, det är en onödig byråkrati. Eventuell avvikelse ska ju ställas mot ej utförd åtgärd, inte mot ej skriftlig motivering av att ej utföra sagda åtgärd.	<i><u>Forum: förslaget tillstyrks (se punkt 15)</u></i>
146	Henrik Lindespång	3.5.1	Definierad omloppstid. Sks ”Omloppstid - Produktionstid för en trädgeneration från sådd, naturlig föryngring eller plantering till föryngringsavverkning” Inte så lätt-tolkat. Hårddraget kan revisorn aldrig skriva en avvikelse på 1:a trädgenerationen på tidigare uppodlad mark. Vad säger miljörörelserna om denna skrivelse? Vilket planprogram kan särredovisa detta?	<i><u>Forum:Förordas ej, punkten uppstramad om något</u></i>
112	Jägarförbundet	3.6	3.6 Andra skötselmetoder Det råder ingen som helst tvekan om att kontinuitetsskogsbruk som komplement till trakthyggesbruk ökar variationen av livsmiljöer och gynnar den biologiska mångfalden. Med självklarhet ska detta framgå i en miljöcertifiering, istället för att genomgående bara antyda att kontinuitetsskogsbruk leder till en lägre produktion. Så behöver inte vara fallet. Paragrafen är direkt vilseledande.	<i><u>Forum: Utveckla "flera skäl" i ingressen t.ex. variationen av livsmiljöer och biologisk mångfald</u></i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
127	Svenska kyrkan	3.6 Andra metoder	Vilket syfte ska utvärderingen fylla? Ålägger standarden någon konsekvens av för låg produktion? Även skälet att annan metod valdes bör följas upp, hur gick det med måluppfyllelsen av det man siktar på? Tex hur gick det för artgrupperna hänsynen togs för, rekreativvärden. Det blir ensidigt om endast volymuppgift följs upp, det säger inte om man nådde målet. Däremot bör ambitionsnivån i uppföljningsmetodik hållas på praktiskt tillämpbar nivå. Metoder för att utvärdera upplevelsevärden kan väl betraktas som ännu i sin linda. Förslag: Beståndsutvecklingen ska följas upp med både grunddata och relevant sätt till de mål som satts.	<i><u>Forum: Förmodligen svårt men frågan remitteras till produktion och miljö</u></i>
25	Billerud-Korsnäs	3.6.1	Tycker inte att det räcker med att den är <i>dokumenterad</i> . Den borde även vara <i>beskriven</i> så att det tydligt framgår vilken kontinuitetsskogsbruksmetod det är man tänker använda sig av: Andra skötselmetoder, exempelvis olika former av kontinuitetsskogsbruk, kan tillämpas under förutsättning att metoden är beskriven och dokumenterad i skogsbruksplanen.	<i><u>Forum: dokumentera innebär att en viss beskrivning krävs, ingen åtgärd</u></i>
75	EC Skog	3.6.1	Se not under 3.1	
76	EC Skog	3.6.1	Hur säkerställa att detta inte strider mot ingressens krav på att "Skogsbruket ska baseras på vetenskapligt beprövade, ståndortsanpassade metoder och principer"	<i><u>Forum: Förordas ej, se protokoll forum 3</u></i>
113	Jägarförbundet	3.7	3.7 Skogsbränsle Förbundet instämmer i att uttag av skogsbränsle är en naturlig del av skogsbruk. Samtidigt är det av största vikt att inte minska	<i><u>Forum: Punkt 3.7 kan kompletteras med t.ex. ekologiska fällor, stubbskörd anses inte aktuellt och bör inte belamra</u></i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
			<p>mängden död ved eller skapa ekologiska fällor genom att hantera GROT på ett olämpligt sätt. Detta bör tydliggöras. Stubbrytning bör helt undvikas ur ett miljöperspektiv, vilket bör påpekas. Vidare är det anmärkningsvärt att påpeka att gödsling kan vara lämpligt för att upprätthålla produktionsförmågan, utan att poängtera alla de negativa effekterna som gödsling innebär för den biologiska mångfalden och kan medföra för vattenkvaliteten om gödsling utförs felaktigt.</p> <p>Stubbrytning, markberedning och gödsling inverkar alla negativt på förekomsten av blåbärsris, som både är en förutsättning för mycket av den biologiska mångfalden och utgör ett viktigt foder för klövviltet. God tillgång till bärris minskar viltskadorna på skog, men idag minskar bärriset pga. inriktningen på skogsskötseln.</p>	<u>standarden</u>
26	Billerud-Korsnäs	3.7.1	Kravet är svårt att verifiera då det inte framgår vad som är "lämpliga marker"	<u>Diskussion om kunskapsläget, SKS rekommendationer och även om att helt stryka punkten. Forumet beslutade att återremittera stycket till produktion och miljö.</u>
77	EC Skog	3.7.1	kriterier för att utvärdera vad som är "lämpliga marker" ?	<u>Se ovan</u>
27	Billerud-Korsnäs	3.7.2	Enligt SKS riktlinjer ska askåterföring ske på den trakt som skogsbränsle tagit ut. Här frångår vi det och skriver att det är OK att sprida askan i andra bestånd på fastigheten. Vi tycker inte att vi ska sätta krav som frångår SKS rekommendationer.	<u>Se ovan</u>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
19	Sekretariat	3.8 Bekämpningsmetoder	PEFC ST 1003:2010 kräver att standarden förbjuder användning av WHO typ 1A och 1B pesticider och klorerade kolväten (chlorinated hydrocarbons)	<i><u>Forum: Ta tillbaka textnr fr TD III + förbud klorerade kolväten</u></i>
78	EC Skog	3.8.2	Lagkrav. Ändringsförslag: Vid användning av kemikalier ska rutiner finnas som säkerställer att dessa används i enlighet med lagar och förordningar samt tillverkarens instruktioner.	<i><u>Forum: ingen åtgärd</u></i>
79	EC Skog	3.8.4	lagkrav	<i><u>Forumet höll en diskussion om kemikalier och hur ingressen rimmar med kravelementen. Forumet önskade en skärpning av skrivningen av 3.8.2 som tydliggör att användandet inte är norm utan en nödutgång (produktion och miljö).</u></i>
80	EC Skog	3.9	Bättre definition av främmande trädslag efterlyses	<i><u>Forumet hänvisade till ordlistan</u></i>
114	Jägarförbundet	3.9	3.9 Främmande trädslag Förbundet anser att en miljöcertifiering bör betona värdet av att nyttja inhemska, inte främmande trädslag. Det gynnar den inhemska biologiska mångfalden. Vidare ökar plantering av contorta betetrycket på tall på landskapsnivå, på samma sätt som granifieringen leder till större betetryck på tall. Det är negativt, inte positivt.	<i><u>Forumet: Några exempel från synpunkten i ingressen för bättre balans till arbetsgruppen för produktion och miljö via sekretariatet</u></i>
81	EC Skog	3.9.1	Till 3.1	<i><u>Forum: Fråga relaterad till uppdraget avseende skogsbruksplaner (produktion och miljö)</u></i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
128	Svenska kyrkan	3.9, 5.1, Bilaga 1	Grundkravet för att skogsbrukaren ska ha en ekologisk landskapsplan är diffust och mellan raderna. Det behöver förtydligas vad som förväntas, nu nämns att olika aspekter ska beaktas i ELP och lite om en strategi. För att göra det reviderbart behöver arbetsgruppen förtydliga ambitionsnivån gällande ELP och låta det stå som en egen indikator.	<i>Forum: Delar av 4.12 från TD III har fallit bort. Uppdrag till produktion och miljö att föra in lämplig skrivning i TD IV.</i>
28	Billerud-Korsnäs	3.9.3	I 3.9.3 nämns ekologisk landskapsplanering. Var kan man läsa mer om krav på detta?	<u>Se ovan</u>
82	EC Skog	3.9.3	Större skogsägare ska "beakta" användandet av främmande trädslag i sin ekologiska landskapsplanering - i vilket syfte?	<u>Se ovan</u>
119	Sv. trädbränslef.	3.9.3	Var finns ursprungskravet på "ekologisk landskapsplanering"	<u>Se ovan</u>
16	Björn Nilsson, Intertek	3.9.5	Vad innebär "kontrollprogram"?	<u>Se ovan</u>
29	Billerud-Korsnäs	3.9.5	Vad menas med att "Större skogsägare ska ha kontrollprogram för: - Hänsyn på bestånds- och landskapsnivå vid användning av främmande trädslag. Detta ska framgå av skogsbruksplan eller motsvarande"? Ska skogägaren behöva ha ett program för den generella hänsynen inom beståndet där utländska trädslag odlas? Det framgår inte någonstans att hänsynen måste vara högre vid användandet av utländska trädslag än vid användningen av inhemska trädslag. Därmed är detta krav på kontrollprogram på lite märkligt... Vad ska kontrolleras?	<u>Se ovan</u>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Forumets diskussioner och beslut
56	Holmen	3.9.5	Större skogsägare ska ha kontrollprogram för: o Oönskad självspredning till nationalparker, naturreservat eller frivilliga avsättningar. o Hänsyn på bestånds- och landskapsnivå vid användning av främmande trädslag. Detta ska framgå av skogsbruksplan eller motsvarande. Oklart vad som menas med hänsyn på landskapsnivå, kan gruppen förklara?	<i>Se ovan</i>
129	Svenska kyrkan	3.9.5	Oklart vad som förväntas med hänsyn på landskapsnivå i relation till främmande trädslag, kan arbetsgruppen förklara?	<i>Se ovan</i>
83	EC Skog	3.9.5	På vilken grund kan en enskild skogsägare agera i nationalparker och naturreservat?	<i>Forum: ingen åtgärd</i>
84	EC Skog	3.9.6	Flytta till 3.13	<i>Forum: Fråga relaterad till uppdraget avseende skogsbruksplaner (produktion och miljö)</i>
9	Pancert	4 social std	ingress: ersätt <i>virkesorganisation</i> med <i>avverkningsorganisation</i>	<i>Forum: Förordas</i>
32	Billerud-Korsnäs	4.1	Det saknas en hänvisning/referens till dokumentet gällande "Skogssektorns målbilder för god miljöhänsyn" i 2a meningen i introduktionen.	<i>Forum: Referens läggs till under 2.1</i>
17	Björn Nilsson, Intertek	4.1.1	"Ska dokumenteras" känns lite konstlat. Räcker inte kännedom? Är det planläggaren som skall dokumentera? Känns verkligen som en bedömningsfråga vad "stor betydelse" innebär.	<i>Forum: Ingen åtgärd</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
33	Billerud-Korsnäs	4.1.1	Lägg till att identifieringen ska ske inför skogsbruksåtgärd. Annars blir detta ett otroligt arbetsintensivt krav för större skogsägare.: " Områden på fastigheten som har stor betydelse för rekreation och friluftsliv ska identifieras och dokumenteras inför en skogsbruksåtgärd."	<u>Forum: Identifiering och dokumentation kan göras i samband med åtgärd.</u>
57	Holmen	4.1.1	Områden på fastigheten som har stor betydelse för rekreation och friluftsliv ska identifieras och dokumenteras. Identifiering och dokumentation kan göras i samband med åtgärd.	<u>Se ovan</u>
120	Sv. trädbränslef.	4.1.1	I de fall något område enligt 4.1.1 har identifierats ska fastighetsägaren eller dennes ombud, utifrån lokala förutsättningar och när situationen så kräver, vidta lämpliga informations- och dialoginsatser innan skogsbruksåtgärder påbörjas. o Eventuella skyltar eller informationsblad ska vara märkta med kontaktuppgifter. I de fall informationsskyltar/blad används ska de sättas upp eller delas ut senast 14 dagar innan åtgärd. o Särskild information och dialog t.ex. informationsmöte rekommenderas vid skogsbruksåtgärder i direkt anslutning till skolor , andra publika anläggningar eller i direkt anslutning till bostadsområden .	<u>Forum: Ingen åtgärd (Målbilden skriver "anslutning")</u>
147	Henrik Lindespång	4.1.1	Förslag: Lägg till -" berörda i absolut närhet av ev åtgärder.- Närboende". Man sparar mycket tid på information före, och kan även få tillgång till värdefull information om natur.och kulturvärden.	<u>Forum: ingen åtgärd (se befintlig 5.1.3)</u>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
34	Billerud-Korsnäs	4.1.2	Sista punkten lyder: <i>Särskild information och dialog t.ex. informationsmöte rekommenderas vid skogsbruksåtgärder intill skolor, andra publika anläggningar eller intill bostadsområden.</i> Målbilderna säger att samråd SKA genomföras i närheten av skolor och andra publika anläggningar. Vi anser att PEFC-standarden inte ska lägga kraven lägre än de målbilder som vi inom skogsbruket gemensamt kommit fram till i dialogprojektet.	<i><u>Forum antog formulering som också används i målbilden: "Särskild information och dialog ska erbjudas vid...."</u></i>
148	Henrik Lindespång	4.1.4	Så det är ok att markbereda på stigar och leder som mer sällan används? Förslag : " Mb/pl ska normalt inte utföras på stigar och leder som nyttjas av människor". Många leder är betydligt äldre färdvägar. Ser man att det är en stig eller en led så bör man väl aldrig markbereda?!. Kan kanske vara svårt, men rent praktiskt är det inget större problem.	<i><u>Forumet antog förslaget</u></i>
130	Svenska kyrkan	4.2	Stycket är långt och man får läsa flera gånger för att uppfatta kravet. Bryt ut skall-kraven så att de är tydliga. Förslag: Rutin för inköp av varor och tjänster ska beakta lokala leverantörer.	<i><u>Forum: Stycket landsbygdsutveckling ska bearbetas vidare, synpunkter tas med till sociala gruppen via MB</u></i>
35	Billerud-Korsnäs	4.2 Landsbygds-utveckling	Här saknas kravelement! Vad ska revisorn revidera? Antingen måste kravelement skrivas eller så bör kapitlet strykas.	<i><u>Forum: Stycket landsbygdsutveckling ska bearbetas vidare, synpunkter tas med.</u></i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
1	SMF	4.2.	<p>I andra styckets sista sats står: ”Beställaren ska ha en rutin som beskriver hur övervägandet görs”. Detta avser att anpassa storlek till mindre lokala entreprenörsföretag.</p> <p>Vårt förslag: ”Beställaren ska ha en offentlig skriftlig rutin, som beskriver ...”.</p> <p>Anslutande fråga: Hur tänker PEFC att detta krav ska revideras?</p>	<i>Se ovan.</i>
36	Billerud-Korsnäs	4.3 Skogsbruk och rennäring	<p>Här saknas kravelement! Ska skogsägaren revideras mot lagkraven? Eller mot PEFCs ”Policy för balans mellan Skogsbruk och Rennäring”? Vi föreslår att kraven arbetas in in 002 för att det ska blir tydligt för skogsägarna och revisorerna vilka krav som gäller.</p>	<i>Forum: Stycket rennäring ska bearbetas vidare synpunkter tas med.</i>
140	Prosilva	4.4	<p>Ta tillbaka text frpn TD III: "Företaget ska formulera mål och se till att personalen är förtrogen med dessa"</p>	<i>Forumet antog förslaget, kravelementets placering/rubricering ska ses över (av sekretariat via den sociala arbetsgruppen)</i>
2	SMF	4.4.1 Avtalsförhållanden	<p>Sista satsen ”I de fall arbetstagarparten så kräver förutsatts att kollektivavtal tecknas”. Anslutande fråga: I andra satsen regleras att KAL ska utgöra grund för överenskommelser. Vad innebär skrivningen i sista satsen i praktiken? Hur ska detta revideras?Vårt förslag: Stryk satsen. ’Förutsatts’ är inget reviderbart begrepp.</p>	<i>En diskussion i forumet ledde fram till att GS-facket och SLA uppdrogs att återkomma med förslag avseende försäkringar (via den sociala gruppen).</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
37	Billerud-Korsnäs	4.4.7	<p>Det saknas något om att kostnader för boendet (om arbetsgivaren tillhandahåller det) ska vara rimligt. Det får inte vara så att arbetsgivaren tjänar stora pengar på att de anställda betalar för hög hyra. Förslag på tillägg i fet stil: Då beställare anlitar entreprenör med geografiskt utspridd verksamhet och uppdraget medför att tillfälligt boende erbjuds/anvisas, ska beställaren förvissa sig om att entreprenören och/eller dennes anställda har för årstiden goda levnadsvillkor under uppdragstiden. Eventuella överenskommelser utöver kollektivavtal, för inställelse, hemresa och resor vid ledigheter ska vara skriftliga. Om den anställda betalar för boende och resor via löneavdrag ska dessa vara rimliga och vara redovisade i anställningsavtal och lönebesked.</p>	<i>Forumet antog förslaget tillägg.</i>
131	Svenska kyrkan	4.4.7	<p>Jättebra att det är med men kan man tydliggöra hur beställaren förväntas "förvissa sig om"? Kanske kan revisorerna hjälpa med att svara hur de reviderat denna fråga tidigare?</p>	<i>Forumet beslutade att ansvarsförhållande i punkt 4.4.7 bör klargöras med formuleringen: "... beställaren ska säkerställa..."</i>
3	SMF	4.5.1. Arbetsmiljö	<p>Det står "... där alla anställda omfattas". Det finns skogsentreprenörer som även bedriver annan verksamhet; jordbruk, snöröjning, entreprenad på 'gula' sidan, mm. Standarden gäller bara skoglig verksamhet på PEFC-certifierad mark. Vi kan inte kontrollera laglydnad generellt. Vårt förslag: "... där alla anställda i den skogliga entreprenadverksamheten omfattas".</p>	<i>Forumet antog modifierad formulering: "...alla anställda i den skogliga verksamheten..."</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
4	SMF	4.6 Arbetsorganisation	<p>I ansatsens andra sats står ”De resurser som avsätts ska anpassas till varje enskilt företags storlek och situation.”</p> <p>Anslutande fråga: Varför står detta här? Vad menas? Att små företag inte behöver ha befattningsbeskrivningar och arbetsplatsträffar? Vad betyder i så fall ’små’?</p> <p>Vårt förslag: Stryk satsen eller konkretisera vad det egentligen innebär.</p>	<p><i><u>Forumet beslutade att flytta meningen till ingressen av kapitel 4.</u></i></p>
91	EC Skog	4.6.2	även enmansföretag?	<p><i><u>Forum: Ingen åtgärd (det gäller anställda)</u></i></p>
150	Henrik Lindespång	4.7	<p>Planen är certifieringens grundplåt. Detta förslag ser ut att sänka kraven, när det borde vara tvärtom. Som vanligt ses skogsbruksplanläggare som ett lågstatus arbete när det i verkligheten behövs både tillräcklig kompetens och erfarenhet.</p> <p>Förslag: Lägga till en kolumn:” Dokumenterad utbildning för arbetets utförande eller erfarenhet och kompetens som godkänts, styrkts och dokumenterats av certifierad uppdragsgivare/planföretag.”</p> <p>Som det nu är nävt skrivet är det ett hån mot flertalet duktiga, väl utbildade och ambitiösa planläggare.</p> <p>Lyft planläggarsstatusen genom högre krav.</p>	<p><i><u>Forumet har remitterat frågan om skogsbruksplaners till arbetsgruppen för produktion och miljö (enligt tidigare punkt)</u></i></p>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
141	Prosilva	4.7.1	Naturvärdesbedömningskompetensbevis kan inte krävas av alla som utför traktplanering. De flesta entreprenörer utför någon slags traktplanering eller gör traktdirektiv och det är orimligt att kräva av dem att de behöver ha gått naturvärdesbedömningskurs... Det krävs ett förtydligande. Förslag: Den som har ansvar och mandat att fatta beslut för att göra traktplanering, traktdirektiv och skogsbruksplaner behöver kompetensbevis i naturvärdesbedömning. Dessutom behövs kompetensbevis i skogsbruksplanläggning.	<i><u>Forumet har remitterat frågan om skogsbruksplaners till arbetsgruppen för produktion och miljö (enligt tidigare punkt)</u></i>
92	EC Skog	4.7.2	Oacceptabelt	<i><u>Forumet har remitterat frågan om skogsbruksplaners till arbetsgruppen för produktion och miljö (enligt tidigare punkt)</u></i>
149	Henrik Lindespång	4.7.2	Precisera ”ledas”. Förslag: avsluta meningen med ”..på plats” eller ”Utfört arbete ska kontrolleras dagligen”. Underförstått är att felaktigheter omgående kan rättas till.	<i><u>Forumet har remitterat frågan om skogsbruksplaners till arbetsgruppen för produktion och miljö (enligt tidigare punkt)</u></i>
5	SMF	4.7.3. Kompetens	Det står ”Ej återkommande röjningspersonal som anlitas i högst 3 månader ...”. Sedan kravet på motorsågskörkort är maskinentreprenörer allt oftare ovilliga att ta på sig huggning av övergrova träd, svåråtkomliga träd, rotben, etc. Ibland tillhandahåller beställaren manuella huggare, ibland anlitar skogsentreprenören en underentreprenör. Då är det inga problem. Men om skogsentreprenören väljer att korttidsanställa en huggare, då måste entreprenören utbilda honom i Natur- och kulturmiljövård. Är detta rimligt? Vårt förslag: ”Huggnings- och röjningspersonal, som totalt inte anlitas mer än 3 månader ...”	<i><u>Forumet har remitterat frågan om skogsbruksplaners till arbetsgruppen för produktion och miljö (enligt tidigare punkt)</u></i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
6	SMF	4.8.1. Kompetens-utveckling	Det står ”All personals utbildningsbehov ska identifieras genom dialog med de anställda.” Anslutande fråga: Hur ska detta verifieras? Hur ofta ska denna dialog föras? Vårt förslag: ”All tillsvidareanställd, eller återkommande säsongsanställd, personals utbildningsbehov ska årligen identifieras genom dialog med de anställda och resultatet dokumenteras i en utbildningsliggare/-plan”.	<i>Forumet har remitterat frågan om skogsbruksplaners till arbetsgruppen för produktion och miljö (enligt tidigare punkt)</i>
121	Sv. trädbränslef.	4.8.2	SYN-kursen natur- och kulturmiljövård – förnyelse eller motsvarande ska genomföras minst vart femte år, för berörd personal	<i>Forumet har remitterat frågan om skogsbruksplaners till arbetsgruppen för produktion och miljö (enligt tidigare punkt)</i>
7	SMF	4.9 Undantag	Vårt förslag: Ytterligare ett stycke i vilket det står att ”Skogsentreprenör, som har familjemedlem anställd, behöver inte tillämpa kraven i 4.4.1, 4.4.2 och 4.6	<i>Forumet beslutade att lägga till ett element där undantag från 4.6 medges för familjeföretag med färre än 3 anställda</i>
38	Billerud-Korsnäs	5 Miljöstandard inledningstext	Det saknas referens till "Skogssektorns målbilder för god miljöhänsyn"	<i>Forum: Referens läggs till under 2.1</i>
93	EC Skog	5.1	Vart tog kultur och fornminnesvården vägen!??	<i>Forum: Finns på annan plats</i>
94	EC Skog	5.1.1	definition av målklasser till 3.1 eller ordlista!	<i>Forumet beslutade att ta bort definitionerna ur texten och i stället utveckla ordlistan</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	<u>Forumets diskussioner och beslut</u>
39	Billerud-Korsnäs	5.1.1. & 5.1.3	Dessa 2 kravtexter är ej synkade. I 5.1.1 står att alla avsättningar ska vara utvalda mot naturvårdsändamål. I 5.1.3 står att avsättningarna även kan vara riktade mot rekreation. När det gäller bestånd med rekreativsmål så borde även bestånd klassade som PF kunna vara relevanta.	<u>Forumet beslutade att stryka "för naturvårdsändamål" i 5.1.1</u>
95	EC Skog	5.1.3	Problemet är avvägningen mellan biologi och rekreation samt även kulturmiljövärde. Kriterier för dessa avvägningar bör utformas!	<u>Forumet beslutade att till prioriteringar 1 och 2 under 5.1.3 lägga till "eller motsvarande" för att hantera detta.</u>
40	Billerud-Korsnäs	5.1.3 punkt 3	Dela punkt 3 i 2 delar: 3. Bestånd med utvecklingsbara naturvärden 4. Områden med stor betydelse för rekreation och friluftsliv	
151	Henrik Lindespång	5.1.3	punkt 1: Förslag .."och höga naturvärden enligt naturvärdesbedömning".	<u>Forumet: ingen åtgärd</u>
132	Svenska kyrkan	5.1.3 nivå 3	Att inkludera social hänsyn i 5 % potten bör enbart gälla mindre markägare. Större markägare har oftast >5 höga naturvärden och denna skrivning urholkar PEFC naturvårdsambition.	<u>Forumet beslutade att ha kvar förslaget som det är med hänvisning till att större skogsägare kan vara t.ex. certifierade kommuner där rekreation och friluftsliv kan vara särskilt viktiga</u>
<u>Slut på forumets genomgång, restrandepunkter får bearbetas av resp. arbetsgrupp inför nästa forum 2 november</u>				

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
152	Henrik Lindespång	5.1.6	Faktiskt ganska oklok ändring. Detta försämrar viljan att söka biotopskydd eftersom det klart sänker värdet på fastigheten. Låt det gamla stå vilket kommer att rädda en hel del skyddsvärda biotoper . Det är mycket bättre att framhäva nyttan och stoltheten att ha ett biotopskydd istället för att det ska betraktas som ett värdelöst påhäng. Bakåtsrävande förändring i standarden ochn sämre än FSC.	<i>(ingen förändring av standarden utan ett förtydligande av det som gäller)</i>
153	Henrik Lindespång	5.1.7	Det har blivit ok att räkna in lövdominerade avsättningar som lövdominerade bestånd. Dubbelräkna alltså? Varför krångla till det rent praktiskt för planläggarsystemen? FSC är tydliga vad gäller detta söder om norrlandicus	
106	EC Skog	5.10.6	står redan i 001 7.3.10 Här bör krav på bränningsplan och dess omfattning regleras. Likaså måste kompetenskrav för bränningsledare formuleras.	<i>Förslag</i>
12	Pancert	5.11	Saknas en punkt sedan tidigare standard. Kulturvärden kan utgöra motiv för val av områden som avsätts enligt 5.1.	<i>Förordas ej (Diskuterat i P&M och man ville ej ha med den för osäkert)</i>
53	Billerud-Korsnäs	5.11	Saknar referens till Målbilderna i inledningstexten.	<i>Se nr 32</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
107	EC Skog	5.11 kulturmiljö ingressen	gör om! här hänvisas till lagkraven, de gäller ändå! Målbilder är inte ett begrepp i PEFC Undvik! Det avgörande problemet om avvägning mellan natur och kulturmiljö inom avsättningsramen saknas fortfarande!	<i>Förordas ej</i>
108	EC Skog	5.11.2	till 3.1!	<i>Förordas ej</i>
62	Holmen	5.11.5	<ul style="list-style-type: none"> •Urkoppling för oerhört kulturpåverkade marker med kulturlämningar som bör hanteras annorlunda, t ex omfattande fornåkrar eller helt självmarkerande objekt. ...skapas för att markera forn- och kulturlämningar om inte detta framgår tydligt på annat sätt.	<i>Förordas</i>
139	Svenska kyrkan	5.11.5	Urkoppling för kulturstubbar för oerhört kulturpåverkade marker med kulturlämningar som bör hanteras annorlunda, t ex omfattande fornåkrar eller helt självmarkerande objekt. Förslag: Bestånd med mycket omfattande kulturlämningar kan kräva annan hänsyn än kulturstubbar och eventuell markberedare ska ha instruktion för detta.	<i>Se nr 62</i>
161	Henrik Lindespång	5.11.5	Normalt fungerar det jättebra, men en skog av kulturstubbar är inget att eftersträva. Öppna för likvärdiga lösningar	<i>Se nr 62</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
41	Billerud-Korsnäs	5.2	Tag bort detta kapitel och stoppa in kraven/lättnaderna efter 5.1.4 det ger ett bättre pedagogiskt intryck	<i>Förordas (dock bör en del ingress från 5.2 komma med)</i>
58	Holmen	5.2	<i>–För god pedagogik bör alla indikatorer om nyckelbiotoper samlas under en rubrik. Förslagsvis stryks kapitel 5.2 och ventilindikatorn 5.2.2 läggs till in under 5.1.4.</i>	<i>Förordas se nr 41</i>
133	Svenska kyrkan	5.2	Ok att ha ventilen kvar för väldigt särskilda fall men med en egen rubrik känns nästan inbjudande formulerat. För god pedagogik bör alla indikatorer om nyckelbiotoper samlas under en och samma rubrik. Förslagsvis stryks kapitel 5.2 och ventilindikatorn 5.2.2 läggs till in under 5.1.4.	<i>Förordas se nr 41</i>
42	Billerud-Korsnäs	5.2 Inledningstext	Sista meningen går emot vad som står i 5.1.4: <i>I dessa fall är det möjligt att avverka bestånd som innehåller nyckelbiotoper...</i> I 5.1.4 står det att <i>Endast åtgärder för att bevara eller förstärka biologisk mångfald tillåts.</i>	<i>Se nr 41</i>
97	EC Skog	5.3.1	Nytt begrepp!? ryms det inte inom målklasserna? exempelvis NS?	<i>Förordas; ta bort "höga"</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
43	Billerud-Korsnäs	5.3.2	Skrivningen kan tolkas som att alla hänsynskrävande biotoper ska vara dokumenterade i skogsbruksplanen. Ej hållbart! Ändra till att de ska vara inritade på traktdirektiven vid åtgärd. Förslag: Nytt kravelement: Befintliga hänsynskrävande biotoper ska vara inritade på traktdirektivet inför åtgärd och vilken hänsyn som krävs ska vara beskriven.	<i>Till arb grupp 7</i>
98	EC Skog	5.3.2	krav på planens kvalitetssäkring? Avsaknaden av krav på plan och planframställning gör det omöjligt revidera kriteriet	<i>Helt rätt försvunnet från TD III se nr 67</i>
60	Holmen	5.4	<ul style="list-style-type: none"> •Målbilderna kräver att alla naturvärdesträd ska lämnas för alla markägarkategorier. Ej bara lövträd och max 10 som i TD IV. Blir konstigt om standarden ligger på lägre nivå än rådgivningsnivån. 	<i>Målbildsdiskussion</i>
134	Svenska kyrkan	5.4	Lägre ambition än SKS målbilder. Ambitionen borde gå i linje med målbilderna. Ta bort lättningen för mindre markägare så att alla måste lämna sina naturvärdesträd.	<i>Se nr 60</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
122	Sv. trädbränslef.	5.4.1	<p>Nuvarande text riskerar påverka föryngringen negativt och för att inte hindra laguppfyllelse bör text i rött nedan läggas till.</p> <p>5.4.1 Vid såväl gallring som föryngringsavverkning ska naturvärdesträd lämnas för att leva, dö, brytas ner och multna. Såvida föryngringen inte hindras ska: ... </p>	<i>Förordas ej (se 5.6.5)</i>
44	Billerud-Korsnäs	5.4.1, punkt 2	<p>Kravet ligger under Målbildsnivån som säger att <i>alla naturvärdesträd ska lämnas</i>. Vi anser att PEFC-standarden inte ska lägga kraven lägre än de målbilder som vi inom skogsbruket gemensamt kommit fram till i dialogprojektet. Förslag: Skogsägare med mindre än 5 000 ha ska lämna alla naturvärdesträd av löv och minst 10 naturvärdesträd av barr per hektar. Är totala antalet naturvärdesträd lägre än 10 per hektar vid föryngringsavverkning lämnas utvecklingsträd så att minst 10 träd per hektar uppnås.</p>	<i>Se nr 60</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
154	Henrik Lindespång	5.4.3	<p>"...trädformig säl, rönn, oxel, lönn, lind, hägg, fågelbär samt grov hassel i barrdominerade bestånd"..Bör förtydligas. Är det bara i barrdominerade bestånd detta gäller? Alltså ok att t ex avverka en lind i ett björkbestånd? eller är det bara hassel i barrdominerade bestånd och övriga i alla bestånd? Förslag: "säl..... samt i barrdominerade bestånd även grov hassel."</p>	<i>Förordas: kan förtydligas</i>
155	Henrik Lindespång	5.4.3	Tveksam värdering av utvecklingsträd. På längre sikt är det väl bättre att satsa på en ek än en björk? Inte särskilt genomtänkt här heller.	<i>Förordas ej</i>
135	Svenska kyrkan	5.5	Får lövträd i kantzoner räknas? Att beräkningen ska ske i medeltal på trakten behövs för alla parametrar som gäller per hektar, inte absolut krav på varje hektar. Behöver kanske förtydligas gällande alla "per ha" krav. Rent praktiskt är det viktigt att denna inte går på tvärs med FSC krav, det går inte att ha olika instruktioner för dubbelcertifierade och det vore synd att göra detta till en vattendelare mellan systemen. Därför kan jag se att denna kan behöva justeras i nästa runda.	<i>Per ha kan gås igenom i hela std (olika för död ved och nv-träd t.ex.) Kantzon är en del av bestånd och får räknas (enl. sekr)</i>
99	EC Skog	5.5.1	lövandelen i rikets skogar uppgår till 17.3% enligt taxen. Målet nått? Behövs kriteriet?	<i>Förordas ej</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
45	Billerud-Korsnäs	5.5.2	Det måste klargöras om lövträd som lämnats i kantzoner och hänsyn får räknas med.	<i>Per ha kan gås igenom i hela std (olika för död ved och nv-träd t.ex.) Kantzon är en del av bestånd och får räknas (enl. sekr)</i>
61	Holmen	5.5.2	Får lövträd i kantzoner räknas? Att beräkningen ska ske i medeltal på trakten behövs för alla parametrar som gäller per hektar, inte absolut krav på varje hektar. Behöver kanske förtydligas gällande alla /ha krav.	<i>Per ha kan gås igenom i hela std (olika för död ved och nv-träd t.ex.) Kantzon är en del av bestånd och får räknas (enl. sekr)</i>
11	Pancert	5.6.10	I bestånd med stor andel död ved, som ej avsatts som NO/NS eller har målklass PF/K, ska minst 20 av de grövsta döda träden/lågorna äldre än ett år lämnas. Dessa lämnas med fördel samlade i hänsynsytor. <i>Vad är stor andel upplagt för tolkningstvister. Bör förtydligas.</i>	<i>Ger sig om det finns mer än 20?</i>
49	Billerud-Korsnäs	5.6.10	Det måste förtydligas om det är 20 lågor <i>per ha</i> som ska lämnas eller om det gäller hela trakten/beståndet. Hur definieras " <u>stor andel</u> död ved"? Skrivelsen går emot 5.6.5 där det står att all död ved ska lämnas om den inte försvårar avverkning eller föryngring.	<i>Förtydligas /ha</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
158	Henrik Lindespång	5.6.10	<p>Jag förmodar att det är pg-bestånd ni menar? Tydliggör . Förslag: "I Pg bestånd med stor andel död ved, ska minst 20 träd/4(3-5)% av totalvolymen.....". Även tveksamt med ej storleksbedömt bestånd. Det är skillnad på ett ha eller ett 35ha bestånd. Ologiskt i vissa fall. Bättre med % av volym . Det ska även markeras i plan att man tagit ut gammal ved. Definiera stor "andel". Vem tolkar denna indikator rätt?</p>	<i>Se nr 11</i>
102	EC Skog	5.6.12	Lägg till arbetsmiljöskäl/ säkerhet för skogsarbetarna!	<i>finns redan</i>
100	EC Skog	5.6.2 död ved	oklar innebörd. Högstubbar OCH stockar , ELLER stockar?	<i>Modifierat</i>
10	Pancert	5.6.2 miljöstd	<p>"Från andra gallring till och med..." Förslag: "Vid grövre gallring till och med slutavverkning (i annat än ek- och bokbestånd) ska grov död ved av minst tre färsk högstubbar, stockar, liggande eller ringbarkade träd skapas per hektar....." Sena förstagallringar kan mycket väl innehålla grova träd lämpade som högstubbar</p>	<i>"Grövre" inarbetat</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
46	Billerud-Korsnäs	5.6.4	I sista meningen klargörs att ingen död ved behöver lämnas av övriga ädellövträd. Vi anser att kraven i 5.6.2 borde gälla även för övriga ädellöv. Som kravet är skrivet nu behöver man inte tillskapa någon död ved alls i denna typ av bestånd.	<i>Modifierat</i>
156	Henrik Lindespång	5.6.4	Det är ok i förnygringsfasen, men var ligger logiken att lämna mindre andel nyskapad död ved i ädellöv än under gallringsfasen än i ett granbestånd? Ta ett bokbestånd där förnygring börjar först i 80-års åldern och jämför med ett granbestånd. Se portalparagrafen 5.6 ovan och använd sunt förnuft. Gäller även när huvudträdsdrag är övriga ädellöv.	<i>Kolla med ädellövsfolket (Henrik Holmberg :)</i>
47	Billerud-Korsnäs	5.6.5	Död ved försvårar ofta förnygringsåtgärderna. Skrivelsen "Annan äldre död ved (>1 år) sparas under förutsättning att den inte försvårar avverkning eller återbeskogning" gör det för enkelt för skogsägaren att inte spara den döda veden. Vi föreslår att meningen tas bort.	<i>Modifierat</i>
157	Henrik Lindespång	5.6.5	Oftast farlig stående skog. Men förtydliga att den kan läggas ned , men ska vara kvar i skogen.	<i>Infört</i>
136	Svenska kyrkan	5.6.6, 5.6.7, 5.6.1.	Slå samman till en indikator, de tre uppräpar samma krav. Förslag: All död ved ska värnas vid skogliga åtgärder. Det avser inte ved yngre än ett år eller grot.	<i>slog ihop 5.6.6 och 5.6.7. Sekretariatet fann ett värde med separata punkter</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
101	EC Skog	5.6.7	dialektalt? får andra lågor köras över eller flytas?	<i>Slås ihop med 5.6.6</i>
48	Billerud-Korsnäs	5.6.8	Ta bort kravet då det täck in i 5.6.5	<i>Ingen åtgärd</i>
103	EC Skog	5.7 Dikning	" samråd bör genomföras" - gäller detta utöver lagkravet?	<i>Från TD III</i>
104	EC Skog	5.7.1	krav utöver lagen!? Motiv?	<i>Från TD III</i>
159	Henrik Lindespång	5.7.2	Se anm 3.2.2 ovan: Omformulera: Det är ju inte dikessystemet som ska styra. Det är skogshälsotillståndet. Förslag: Avdelningar med behov av rensning av äldre dikessystem ska vara markerade i skogsbruksplanen. Förstår egentligen inte varför detta ska vara ett särskilt krav. Det är en självklarhet för en bra planläggare i en bra plan.	<i>Förordas ej</i>
50	Billerud-Korsnäs	5.8.3	Sista meningen bör vara ett eget krav: I samband med upprustning av väg ska vägtrummor åtgärdas så att de inte utgör vandringshinder.	<i>Förordas</i>
51	Billerud-Korsnäs	5.8.4	Referens till Körskadepolicyn saknas.	<i>Lurigt med länkar men kanske samla referenser (2.1)</i>

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
105	EC Skog	5.8.4	Policyns oklara definition är tveksam att hänvisa till. Punkten är omtag av 5.8.1 utgår!	?
137	Svenska kyrkan	5.9	Låg ambition gentemot målbilderna. Förslagsvis hänvisas kantzoner och skyddszoner till målbildsrapporten.	<i>Se nr 52</i>
52	Billerud-Korsnäs	5.9 Kant- och skyddszoner	Standardkraven ligger långt under Målbilderna. Antingen bör vi hänvisa till målbilderna i standarden och skriva att de gäller eller så måste vi utveckla kraven så att vi når upp till målbilderna.	<i>Målbildsdiskussion</i>
160	Henrik Lindespång	5.9.1	Förslag: Vindfasta barr-och lövträdska gynnas.	<i>Förordas</i>
138	Svenska kyrkan	5.9.3	Ta bort och hänvisa alla markskador till körskadepolicyn istället. Det är allvarliga körskador som beskrivs och det bör hänga ihop.	

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
54	Billerud-Korsnäs	Bilaga 1	<p>I bilaga 1 på sid 2 hänvisas till en <i>strategi för landskapsekologisk planering som finns för respektive skogsägare eller certifieringsparaply</i>. Det har inte nämnts något om ELP tidigare i dokumentet. Vad gäller för krav för ELP?</p> <p>Det är även oroväckande ett det ska finnas en ELP på paraplynivå. Markerna inom ett paraply kan vara MYCKET spridda och bestå av en mängd olika marktyper vilket gör det svårt att ta fram en ELP för ett paraply. Även för vissa markägare med spridda fastigheter inom sitt innehav, t ex i Dalarna med många små långsmala fastigheter, kan det vara svårt att göra en ELP. Någon typ av anpassade krav för dessa situationer kan behövas.</p>	Förordas bör diskuteras se även nr 59
59	Holmen	Bilaga 1	<p>Ekologisk landskapsplanering flyttat till Bilaga 1 – Skogsbruksplan. Grundkravet ELP fattas i texten, det verkar ha försvunnit i städiver. Behöver förtydligas vad som förväntas, är det ett beaktande eller strategi? och orsak till vald målklass vid NO, NS o PR samt åtgärder vid dessa målklasser för att bevara och förstärka befintliga värden.</p>	Delar av 4.12 (landskapsekologi) från TD III är borta andra delar infrlivade i andra punkter. Ska något borttappat tillbaka?

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
14	Pancert	Bilaga 1 Skogsbruksplan	En skogsbruksplan är inte aktuell: 5. Om natur- eller kulturresevat eller biotopskydd har tillkommit på fastigheten i väsentlig omfattning sedan planen upprättades. Väsentlig omfattning. Hur mycket är det? Förtydligas.	<i>Förordas ej (tolkningsmån som bör finnas kvar)</i>
123	Sv. trädbränslef.	Bilaga 1 Skogsbruksplan	Oklart vad som avses med ”strategi” i bilaga 1. ” Planläggare ska vid planläggning ta hänsyn tas till den strategi för landskapsekologisk planering som finns för respektive skogsägare eller certifieringsparaply.”	<i>ELP se nr 59</i>
162	Henrik Lindespång	Bilaga 1 Skogsbruksplan	Lyft fram planen som markägarens trakt direktiv när han själv eller direktanlitar en entreprenör. Tryck i standarden på vikten av att tydliga och övrig hänsyn som man funnit vid plantillfället redovisas även i Pg-bestånden. Går det en bäck genom beståndet så missar man inte det som planläggare. Det ska m a o vara med i beskrivningen.	?
163	Henrik Lindespång	Bilaga 1 Skogsbruksplan	I krav på allmänna uppgifter: Redovisning av vilken Naturvärdesbedömning som använts	<i>Förordas ej</i>
164	Henrik Lindespång	Bilaga 1 Skogsbruksplan	Fatighetskommentarer: Förslag : För att säkerställa att rutinen att kontrollera dessa uppgifter vid plantillfället fungerar, ska det även redovisas att det ej finns vidstående värden. Ex. ”Fastigheten ligger inte inom vattenskyddsområde.” Planen ska ju fungera som ett verifikat eller hur?	?

Nr	Lämnad av (ID)	Rubrik, underrubrik, stycke, figur etc	Observation / kommentar / förslag (inklusive motivering)	Sekretariatets kommentarer
13	Pancert	Bilaga 1 Skogsbruksplan fjärde punkten	•Tillägg: fastighetskommentarer med uppgifter om fornlämningar/fornminnen, nyckelbiotoper, områdesskydd, biotopskydd, naturvårdsavtal, naturreservat, Natura 2000-områden, <i>avrinningsområden</i> .	<i>(Pancert får kommentera på forumet)</i>
165	Henrik Lindespång	Bilaga 1 Skogsbruksplan, beståndsvisa uppgifter	Svag redovisning. Förslag: N-bestånd: Fastställ biotop Beskrivning av biotop Åtgärd allra minst ”Ingen åtgärd” NS ska ha tydlig åtgärd som inte kan misstolkas. Mål: Bevara, återskapa, skapa K/Pf: Beskrivning av vad –och var naturvärdena finns/är. Tydlig åtgärd som inte kan misstolkas. Optimalt om bestånden är naturvärdesklassade/oklassade(1-4 och att poäng är redovisade). Ett bra underlag som styrker planläggare i sitt beslut om avsättningsförslag och möjliggör kontroll lättare om avsättningarna är bra och rätt.	<i>Förordas ej</i>
109	EC Skog	Skogsbruksplan	krav på allmänna uppgifter: lägg till ledningar, el,fiber m.m.	<i>Finns men ej fiber</i>